

Vammaisten hoiva- ja hoitoavun palvelusetelisääntökirja 1.9.2025 alkaen

Hyväksytty: Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta 18.8.2025 § 79

Sisällys

1 JOHDANTO	3
2 VAMMAISTEN HOITOAVUN PALVELUSETELI	3
2.1 Palvelukuvaus	4
2.2 Palvelutarpeen arviointi	5
2.3 Palvelun toteuttaminen	5
2.4 Palvelun sisältövaatimukset	7
2.5 Henkilöstö ja osaaminen	7
2.6 Kirjaaminen, tietoturva	9
3 PALVELUNTUOTTAJAKSI REKISTERÖINTI	10
4 PALVELUSETELIN ARVO	11
4.1 Palveluseteliluokat	11
4.1.1 Palveluluokka 1. erityinen osallisuuden tuki (Vammaispalvelulain 12§ mukainen)....	11
4.1.2 Palveluluokka 2. hoiva- ja hoitoapu	11
4.1.3 Palveluluokka 3. hoitorinki	12
4.2 Palvelusetelin arvon tarkistaminen	12
5 MATKAKORVAUSTEN MÄÄRÄYTYMINEN	12
6 PALVELUN LAATU	13
6.1 Palvelun peruutus ja viivästyminen	13
7 PALVELUIDEN LASKUTUS	14

1 JOHDANTO

Tämä sääntökirja sisältää Pohjois-Savon hyvinvointialueen asettamat vaatimukset palvelusetelituottajille ja –toiminnalle vammaisten henkilöiden kotiin annettavassa hoiva- ja hoitoapu palvelussa. Hyvinvointialueella on käytössä palvelusetelin yleinen sääntökirja. Palvelusetelin yleisessä sääntökirjassa on kirjattu vaatimukset, jotka määrittelevät Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelusetelitoimintaa ja sitovat kaikkia palvelusetelituottajia. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan palvelusetelin yleisen sääntökirjan ja tämän palvelukohtaisen sääntökirjan vaatimuksia palvelusetelituottajana toimiessaan.

2 VAMMAISTEN HOITOAVUN PALVELUSETELI

Vammaisen henkilön tuen, hoidon ja hoivan järjestämisessä käytetään ensisijaisesti yleislainsäädännön (sosiaalihuoltolaki, varhaiskasvatuslaki ja perusopetuslaki) mukaisia palveluja. Mikäli edellä mainittujen lainsäädäntöjen mukaisilla palveluilla ei voida riittävästi turvata vammaisen henkilön tuen, hoidon ja huolenpidon edellyttämiä palveluita, voidaan palvelutarpeen mukainen tuki, hoito ja huolenpito järjestää hoitoavun palvelusetelillä.

Palvelusetelin myöntäminen perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009). Vammaisten hoiva- ja hoitoavun palvelusetelin käyttömahdollisuutta tarjotaan niille asiakkaille ja heidän perheilleen, joilla hoiva- ja hoitoavun myöntämisen kriteerit täyttyvät ja joilla on mahdollisuus ja kyky palvelusetelin käyttämiseen.

Hoiva- ja hoitoavun palvelusetelit on tarkoitettu ensisijaisesti:

- Erityistä tukea tarvitseville ja / tai monivammaisille lapsille ja nuorille (alle 25-v), joiden riittävää hoiva- ja hoitoapua tai tukea ei voida järjestää muilla järjestämistavoilla tai ensisijaisilla palveluilla.
- Lapsille ja nuorille (alle 25-v), jotka tarvitsevat erittäin vaativan tasoista hoitoa, mutta palvelu järjestetään lapsen kotona.
- Hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle
- Hoitorinkien toteuttamiseen
- Erityisen osallisuuden tuen toteuttamiseen

Hoiva- ja hoitoapua voidaan järjestää palvelusetelillä myös aikuisille (yli 25-v) erityistä tukea tarvitseville ja/tai vammaisille henkilöille, joiden tarvitsemaa hoiva- ja hoitoapua ei voida järjestää ensisijaisilla palveluilla tai joiden hoito on vaativaa ja hoito voidaan järjestää turvallisesti asiakkaan edun mukaisesti.

2.1 Palvelukuvaus

Vammaisten henkilöiden hoiva- ja hoitoapu on vammaispalvelulain mukaista kotiin annettavaa lyhytaikaista huolenpitoa, osa asumisen tukea tai lapsen asumisen tukea omaan kotiin. Palvelusetelillä voidaan järjestää myös hoitorinkiä vaativaa osa- tai ympärivuorokautista hoitoa ja hengityslaitteen varassa elävän henkilön ympärivuorokautista hoitoa. Lisäksi hoiva- ja hoitoavun palvelusetelillä voidaan järjestää vammaispalvelulain 12 §:n mukaista erityisen osallisuuden tukea.

Hoiva- ja hoitoavun palvelusetelin tarkoituksena on turvata vammaisen lapsen (alle 18-v) oikeus elää oman perheensä kanssa ja tukea perhettä sekä lasta arjessa selviytymisessä. Palvelulla pyritään turvaamaan lapsen välttämätön huolenpito sekä terveys ja kehitys lapsen omassa kodissa ja muissa arjen ympäristöissä. Lapsen edun huomioiminen on aina ensisijaista.

Lapsille ja nuorille (alle 25-v) hoiva- ja hoitoapua voidaan järjestää yksilölliseen avun tarpeeseen. Hoiva- ja hoitoapua voidaan järjestää erityisestä syystä tarvittaessa palvelutarpeen mukaisesti ilta-, viikonloppu- ja yöaikaisena hoitona. Hoiva- ja hoitoapu voi olla myös yksilöllisessä tilanteessa yksittäisiä tunteja aamuisin tai iltapäivisin 1-2 tuntia kerrallaan helpottamaan kouluun lähtöä tai koulusta kotiin palaamista.

Hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle mahdollistetaan asuminen omassa kodissa, mikäli se on mahdollista järjestää turvallisesti ja asiakkaan edun mukaisesti.

Aikuisille hoiva- ja hoitoapua järjestetään lyhytkestoisena, mikäli muilla palveluilla ei voida vastata asiakkaan välttämättömään, yksilölliseen hoivan- ja huolenpidon tarpeeseen.

Vammaisten hoiva- ja hoitoavulla ei vastata perheen äkillisestä erityistilanteesta tai kriisistä johtuvaan käytännön avuntarpeeseen esimerkiksi lapsen tai vanhemman sairastuessa. Vammaisten hoiva- ja hoitoapua ei myönnetä siivoukseen tai muuhun kodinhoitoon liittyviin tarpeisiin, asioiden hoitamisessa tarvittavaan apuun tai toimimaan vanhemman sijalla terapia-, lääkäri- tai muilla asiointikäynneillä. Palvelu ei myöskään voi sisältää muuta ammatillista työtä, esimerkiksi remontointia ja kodin korjaustyötä. Epäselvissä tilanteissa palvelusetelituottajan tulee olla yhteydessä vammaispalveluun. Hoiva- ja hoitoapu ei voida toteuttaa, mikäli asiakas ei itse ole paikalla.

Erityinen osallisuuden tuki on vammaisen henkilön osallistumista ja osallisuutta edistävä palvelu, joka sisältää tarvittavan ohjauksen sosiaalisessa vuorovaikutuksessa ja vammaiselle henkilölle mieluisan vapaa-ajan toiminnan löytämisessä ja toteuttamisessa. Erityinen osallisuuden tuki palveluna on tarkoitettu suppealle joukolle vammaisia henkilöitä, joiden osallisuuden toteutuminen ja tukeminen on erityisen haastavaa. Kyseessä ovat muun muassa sellaiset vammaiset henkilöt, joilla on merkittäviä kommunikaation ja vuorovaikutuksen ongelmia. Erityistä osallisuuden tukea arvioitaessa tarkastellaan aina asiakkaan ikätasoista tarvetta tuelle, yksilöllisiä tilanteeseen vaikuttavia tekijöitä sekä asiakkaan muuta palvelukokonaisuutta. Erityinen osallisuuden tuki on tarkoitettu ensisijaisesti kodin ulkopuolisen vuorovaikutuksen ja osallisuuden tukemiseen. Erityistä osallisuuden tukea voidaan myöntää vammaisen henkilön omaan kotiin perustelluista syistä, kuten vammasta tai sairaudesta johtuen. Tukea antavan henkilö huolehtii siitä, että vammaisen henkilön omaa tahtoa ja toivomuksia selvitetään ja huomioidaan niin tarkkaan kuin se on mahdollista.

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Hoivan- ja hoidon palvelun sekä erityisen osallisuuden tuen tarpeen määrittely perustuu palvelutarpeen arviointiin ja asiakassuunnitelmaan ja asiakkaan palvelukokonaisuuteen sekä perheen kokonaistilanteeseen. Asiakkaan yksilöllinen hoivan ja hoidon, tuen ja avun tarve, palvelukokonaisuus sekä perheen kokonaistilanne kirjataan palvelutarpeen arviointiin. Palveluseteliä voi käyttää ainoastaan palvelutarpeen arvioissa ja viranhaltijapäätöksessä sovittuun tuen ja avun tarpeeseen. Palvelun toteutumisesta seurataan, tarkistetaan ja arvioidaan säännöllisesti. Tarkistamisessa otetaan huomioon asiakkaan toimintakyvyssä ja elämäntilanteessa tapahtuneet muutokset sekä arvioidaan myös sitä, miten palvelusetelipalveluntuottajan palvelu vastaa asiakkaan palveluntarvetta.

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden osalta palvelutarpeen arvion tekee sosiaaliohjaaja.

2.3 Palvelun toteuttaminen

Palvelusetelillä toteutettavan vammaisten hoiva- ja hoitoavun sisältö määritellään palvelutarpeen arvioissa ja palvelupäätöksessä. Vammaisten hoiva- ja hoitoavun palveluseteli myönnetään viranhaltijan tekemällä päätöksellä. Asiakkaalle laaditaan lisäksi palveluseteli, jonka jälkeen hän voi valita palveluntuottajan. Palveluseteli myönnetään asiakkaalle käyttöön pääosin määräajaksi.

Asiakkaalla tai hänen huoltajallaan tulee olla kyky ja mahdollisuus palvelusetelin käyttämiseen ja toimimiseen kuluttaja-asemassa. Asiakas voi myös kieltäytyä palvelusetelistä. Tällöin vammaispalvelut arvioi palvelun järjestämistavan

vaihtoehtoja. Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palvelua järjestettäväksi palvelusetelillä.

Palvelusetelillä tuotettu palvelu perustuu asiakkaan ja palvelusetelituottajan väliseen sopimukseen. Asiakas ja/ tai hänen huoltajansa tai laillinen edustajansa tekevät kirjallisen sopimuksen valitsemansa palvelusetelituottajan kanssa palvelusetelin sisältämisestä, palvelutarpeen arviossa tai asiakassuunnitelmassa ja palvelupäätöksessä määritellyistä palveluista. Sopimussuhdetta koskevat kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet. Asiakas tai asiakkaan huoltaja antaa palveluntuottajalle esimerkiksi kommunikaatiota, apuvälineiden käyttöä, lääkitystä ja toimintakykyä koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen laadukkaan hoivan, hoidon tai tuen sekä turvallisen lääkehoidon toteuttamiseksi. Palveluntuottaja sitoutuu tuottamaan laadukasta palvelua saatujen tietojen mukaisesti.

Palvelusetelituottaja laatii palvelun alkaessa asiakkaan kanssa toteuttamissuunnitelman, jonka tarkoituksena on tarkentaa vammaispalvelujen asiakassuunnitelmaan kirjattuja asioita sekä suunnitella palvelun tavoitteita ja toteuttamista konkreettisella tasolla yhdessä asiakkaan omatyöntekijän kanssa. Palvelusetelituottajan tulee toteuttamissuunnitelmaa laatiessa ottaa yhteys asiakkaan ja hänen huoltajansa lisäksi myös asiakkaan omatyöntekijään. Omatyöntekijä osallistuu tarvittaessa toteuttamissuunnitelman laatimiseen.

Palvelusetelituottajalla on velvollisuus ilmoittaa vammaispalvelujen asiakkaan vastuutyöntekijälle havaitessaan asiakkaan palvelutarpeessa tai toimintakyvyssä muutoksia ja kun myönnetty palvelu ei vastaa asiakkaan hoivan, hoidon tai tuen tarvetta. Palvelusetelituottajan on myös ilmoitettava siitä, jos asiakkaalle myönnetty tuntimäärä on joko yli- tai alimitoitettu.

Asiakkaalle myönnetyllä hoiva- ja hoitoavun palvelusetelillä ei voida laskuttaa muita palveluja, kuin mitä palvelusetelillä on myönnetty. Mikäli asiakas tai hänen huoltajansa tai laillinen edustajansa itse hankkii samalta palveluntuottajalta omakustanteisesti muita palveluja, esimerkiksi siivouspalvelua, tulee palveluntuottajan laskuttaa suoraan asiakasta/huoltajaa/laillista edustajaa.

Lyhin tilattava palveluaika on 30 minuuttia. Tilausta tehdessä palveluaika tilataan puolen tunnin tarkkuudella.

Palveluntuottajan on otettava uusi asiakas vastaan mahdollisimman pian yhteydenoton jälkeen. Mahdollisista perehdyttämiseen liittyvistä tunteista sovitaan erikseen asiakkaan palvelusetelipäätöksen tehneen vammaispalvelujen työntekijän kanssa.

2.4 Palvelun sisältövaatimukset

Hoiva- ja hoitoavun palvelu tulee toteuttaa laadukkaasti ja huolellisesti huomioiden asiakkaan yksilöllisen hoidon, hoivan, tuen, avun ja ohjauksen tarpeet. Asiakkaan itsenäistä suoriutumista tuetaan päivittäisissä toiminnoissa omatoimisuuden säilymiseksi ja vahvistumiseksi. Palvelun lähtökohtana on asiakkaan ja hänen perheensä kunnioittaminen, asiakkaan ja läheisten osallisuus sekä palvelujen oikea-aikaisuus ja turvallisuus sekä kuntouttava työote. Palvelu toteutetaan yhteistyössä perheen/omaisten kanssa. Asiakkaan ikä- ja kehitystaso huomioidaan palvelun toteuttamisessa.

Erityistä osallisuuden tukea antavan henkilön on lisäksi huolehdittava erityisesti siitä, että vammaisen henkilön omaa tahtoa ja toivomuksia selvitetään toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa niin tarkkaan kuin se on vammaisen henkilön kommunikointikeinoin mahdollista.

Hoiva- ja hoitoavun palveluseteli ei sisällä asiakkaan kuljettamista.

Palveluntuottajan työntekijä ei saa kuljettaa asiakasta omalla tai palveluntuottajan autolla. Asiakkaan kuljettaminen on lähtökohtaisesti huoltajan vastuulla tai asiakas käyttää julkista joukkoliikennettä tai hänelle myönnettyä kuljetuspalvelua.

Palveluntuottaja vastaa työntekijöidensä välttämättömien suojatarvikkeiden (esim. maskit, kertakäyttöhanskat, essut) ja muiden työturvallisuutta turvaavien välineiden hankkimisesta ja kustannuksista silloin, kun suojatarvikkeiden käyttäminen on välttämätöntä huomioiden työntekijän työturvallisuuteen ja työsuojeluun liittyvät tekijät. Palveluntuottaja vastaa myös työntekijöiden yksilöllisiin tarpeisiin vaadittavista tarvikkeista ja välineistä.

Palveluntuottaja tuottaa asiakkaalle hoiva- ja hoitoavun palvelua (palveluluokka 2 ja 3) tämän tarpeen mukaan tarvittaessa iltaisin, viikonloppuisin ja arkipyhinä sekä yöaikaan.

Erityisen osallisuuden tuen palvelua (palveluluokka 1) toteutetaan aamu- ja iltapäivisin ja ilta-aikaan.

Työntekijän on pyydettäessä esitettävä kuvallinen henkilökortti asiakkaan luotulla henkilöllisyyden varmistamiseksi.

2.5 Henkilöstö ja osaaminen

Palvelusetelituottajan tulee täyttää palveluluokissa 2 (hoiva- ja hoitoapu) ja 3 (hoitorinki) laissa sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) määritellyt kelpoisuusvaatimukset. Ammatillisen henkilöstön kelpoisuus määritellään kelpoisuuslain 8 ja 11 §:ssä. Kelpoisuuslain 11 §:n mukaan kelpoisuusvaatimuksena muihin sosiaalihuollon ammatillisiin tehtäviin on tehtävään

soveltuva ammattitutkinto tai muu soveltuva koulutus. Kelpoisuuslain 8 §:n mukaan tällainen tutkinto on lähihoitajan tai vastaava aikaisempi tutkinto (mm. apuhoitaja, kodinhoitaja, perushoitaja).

Ammattihenkilöiden tulee olla rekisteröityneenä Valviran JulkiTerhikki/Julkisuosikki -rekisteriin, eikä heillä saa olla työtehtäviä rajoittavia oikeuksien rajoituksia mainituissa rekisterissä. Palveluntuottaja vastaa siitä, että se tarkistaa jokaisen työntekijänsä tiedot Valviran ylläpitämistä JulkiTerhikki/Julkisuosikki rekistereistä varmistuakseen tarjotun ammattihenkilön täyttävän vaatimukset.

Asiakkaan palvelutarpeen vaatiessa työntekijällä tulee olla riittävä lääkehoidon osaaminen ja lääkeluvat STM:n Turvallinen lääkehoito-oppaan viimeisimmän päivituksen mukaisesti sekä EA1-koulutusta vastaavat ensiaputaidot. Kaikkien työntekijöiden on osattava toimia kansalaistaitojen tasolla hätätilanteissa.

Palveluluokassa 1 (erityinen osallisuuden tuki) antaa ensisijaisesti sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tai terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettu ammattihenkilö taikka muun soveltuvan tutkinnon suorittanut henkilö. Toissijaisesti erityistä osallisuuden tukea antaa muuten osaamisensa puolesta tehtävään soveltuva henkilö, joka pystyy vastaamaan vammaisen henkilön tarpeisiin.

Hengityslaitteen varassa elävän henkilön hoitoringissä voi toimia myös henkilökohtaisia avustajia.

Myös sijaisten tulee täyttää vakituisilta työntekijöitä vaadittavat edellytykset. Hoitoringissä sijaisjärjestelyt on turvattava kaikissa tilanteissa. Palveluntuottajan on myös huomioitava työntekijöitä rekrytoidessaan, että lähiomainen ei voi toteuttaa palvelua läheiselleen palveluntuottajan työntekijänä.

Henkilöstön osaamisen tulee olla asiakkaiden palvelutarpeen edellyttämällä tasolla. Kehitysvammaisten ja vammaisten henkilöiden kanssa työskenneltäessä on etuna, jos työntekijällä on koulutusta tai osaamista vammaisuudesta ja/tai kehitysvammaisuudesta. Lasten ja nuorten kanssa toimivilta toivotaan kokemusta lasten ja nuorten kanssa toimimisesta. Henkilöstöllä tulee olla palvelun toteuttamisen edellyttämät työ- ja vuorovaikutustaidot. Palveluntuottajan on huolehdittava henkilöstönsä perehdytyksestä, ammattitaidon ja osaamisen kehittämisestä sekä riittävästä täydennyskoulutuksesta.

Kaikilla palvelusetelituotantoon osallistuvilla työntekijöillä tulee olla sujuva eli ymmärrettävä suomen kielen taito (kuullun ymmärtäminen, puheen tuottaminen, kirjoittaminen) sekä on hallittava tarvittava ammattisanasto suomeksi. Kielitaito tulee pyydettyä todistaa, mikäli työntekijän äidinkieli ei ole suomi. Työntekijöillä tulee lisäksi olla osaamista puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiomenetelmien käyttämisessä tai valmiudet omaksua asiakkaan käyttämät kommunikaatiomenetelmät perehtymisen jälkeen.

Palveluntuottajan vastuuhenkilö

Kun yksikössä työskentelee vähintään kolme (3) työntekijää vastuuhenkilö mukaan lukien, edellytetään vastuuhenkilöltä sosiaalihuoltolain (1301/2014) 46 a §:n mukaista pätevyyttä. Tällöin hänellä tulee olla soveltuva (sosiaali- kasvatusta tai terveysalan) korkeakoulututkinto tai ylempi korkeakoulututkinto. Lisäksi vastuuhenkilöltä edellytetään aiempaa esimieskokemusta ja alan tuntemusta sekä työkokemusta. Toiminnan ollessa pienimuotoista voidaan vastuuhenkilöksi hyväksyä lähihoitaja. Lupaviranomainen vahvistaa vastuuhenkilön sopivuuden.

Palvelusetelituottajan on oltava tavoitettavissa virka-aikana.

Henkilöstön rikostaustan selvittäminen

Sosiaali- ja terveydenhuollosta annetun lain (741/2023) 28 §:n mukaan palveluntuottajan tulee pyytää työhön otettavalta henkilöltä nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettu rikosrekisteriotte, kun henkilö ensi kerran otetaan tai nimitetään sellaiseen työ- tai virkasuhteeseen, joka kestää yhden vuoden aikana yhteensä vähintään kolme kuukautta ja johon pysyväisluontoisesti ja olennaisesti kuuluu vammaispalvelulain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen vammaisten henkilöiden avustamista, tukemista, hoitoa tai muuta huolenpitoa taikka muuta työskentelyä henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa iäkkään tai vammaisen henkilön kanssa. Sama koskee annettaessa henkilölle näitä tehtäviä ensi kerran.

Alaikäisten osalta ensisijainen laki on laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002). Palveluntuottajan vastuuhenkilö tarkastaa lasten ja nuorten avustajina työskentelevien työntekijöiden rikostaustan asianmukaisella rikosrekisteriotteella.

Halutessaan järjestäjän edustaja voi pyytää nähtäväksi tiedot palveluntuottajan työntekijöiden rikosrekisteriotteista.

2.6 Kirjaaminen, tietoturva

Sosiaalihuollon asiakastiedot ovat salassa pidettäviä suoraan lain nojalla. Samoin tietoja koskien palvelunantaja ja sen palveluksessa tai harjoittelijana oleva tai muu palvelunantajan toimeksiannosta tai sen lukuun toimiva taho tai asiakastietoja palvelunantajalta saanut taho ovat saamiensa asiakastietojen ja muiden asiakasta koskevien henkilökohtaisten tietojen osalta vaitiolovelvollisia lain nojalla. Salassapidosta ja vaitiolovelvollisuudesta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetussa laissa (703/2023). Palveluntuottajan ja tämän

koko henkilöstön tulee sitoutua vaitiolo- ja salassapitovelvollisuuteen asiakasta koskevista kaikista asioista. Palveluntuottaja vastaa siitä, että jokainen henkilöstöön kuuluva on allekirjoittanut salassapitosopimuksen.

Palvelusetelituottaja sitoutuu noudattamaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen kulloinkin voimassa olevaa toimintaohjetta Yksityisten palveluntuottajien hyvinvointialueen lukuun tuottamissa palveluissa muodostuneiden asiakirjojen käsittely ja arkistointi sekä henkilötietojen käsittelyn ehtoja. Pohjois-Savon hyvinvointialue ohjaa Kanta-palveluiden käyttämisestä yleisessä sääntökirjassa luvussa 4.9.7. Asiakirjojen laadintaan, säilyttämiseen ja luovutukseen liittyvää tietoa yleisessä palvelusetelisääntökirjassa. Palvelusetelituottajan hyvinvointialueen lukuun tuottamassa palvelussa muodostuvat asiakasasiakirjat on toimitettava hyvinvointialueelle arkistointia varten ilman erillistä kustannusta palvelun päättyessä. Arkistointiohje on Pohjois-Savon hyvinvointialueen yleisen sääntökirjan liitteenä.

Palvelusetelituottaja kirjaa asiakasjärjestelmäänsä asiakaskäynnit, sekä poikkeavuudet. Palvelusetelituottaja voi käyttää omaa tietojärjestelmäänsä toteutuneiden tuntien kirjaamiseen, ja sen perusteella voidaan seurata toteutuneita palveluaikoja. Palvelusetelituottaja kirjaa asiakkaan käynnin sisällön ja käyntiajat 15 minuutin tarkkuudella.

Palvelusetelituottaja antaa palvelusetelillä tuotettavasta palvelusta kuukausittain yhteenvedon palvelun toteutumisesta ja sisällöstä palvelun myöntäneelle viranhaltijalle. Palvelun päätyttyä annetaan lisäksi kirjallinen palauteyhteenvedo.

3 PALVELUNTUOTTAJAKSI REKISTERÖINTI

Sosiaali- ja terveyspalveluja saa tuottaa vain palveluntuottaja, joka on valvontalain (741/2023) 11 §:ssä tarkoitetussa Valviran ylläpitämässä valtakunnallisessa palveluntuottajien rekisterissä (Soteri) ja jonka palveluyksikkö on rekisterissä valvontalain 21 §:n mukaisesti.

Sosiaali- ja terveyspalveluntuottajan toiminnan aloittamisen tai muutoksen toteuttamisen edellytyksenä on, että palvelutoiminnan rekisteröinnistä tai sen muutoksesta on tehty rekisteröintiä koskeva päätös. Palveluntuottajan tulee olla rekisteröitynä palveluntuottajan rekisterissä tuottamastaan palvelusta riippuen.

Palveluluokka 1:

- Vammaisten henkilöiden valmennus, tuettu päätöksenteko ja erityinen osallisuuden tuki (D75) tai
- Muu sosiaalihuollon palvelu, mikä: tukipalvelut (sosiaalista kanssakäymistä edistävä toiminta, osallisuuden tuki) (D66)

Palveluluokka 2:

- Muu kuin lapsiperheiden ja ikääntyneiden kotihoito (2325) tai
- Vammaisten henkilöiden asumista tukevat palvelut (2282)
- Lisäksi henkilöstöllä tulee olla voimassa olevat lääkeluvat ja palveluntuottajalla lääkehoitosuunnitelma

Palveluluokka 3:

- Muu kuin lapsiperheiden ja ikääntyneiden kotihoito (2325) ja
- Muu kuin lapsiperheiden ja ikääntyneiden kotisairaanhoidon (terveydenhuolto) (D16)
- Lisäksi henkilöstöllä tulee olla voimassa olevat lääkeluvat ja palveluntuottajalla lääkehoitosuunnitelma

4 PALVELUSETELIN ARVO

Palvelusetelille on määritelty tuntiarvo, joka kattaa palveluntuottajalle palvelun toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Palveluntuottaja ei voi laskuttaa asiakkaalta mitään erillis- tai lisäkustannuksia. Palvelun hinta on sama kuin palvelusetelin arvo eikä asiakkaalle jää maksettavaksi omavastuuosuutta.

Palveluntuottajalle korvataan asiakkaalle toteutunut hoiva- ja hoitoapu sekä erityinen osallisuuden tuki. Työntekijän matka-aikoja asiakkaan luokse ja luota ei erikseen korvata.

Asiakas voi hankkia palvelusetelituottajalta lisäpalveluja, mutta asiakas maksaa itse hankkimansa lisäpalvelut palvelusetelituottajalle heidän keskinäisen sopimuksensa mukaisesti.

Palvelusetelin arvot on määritelty erillisellä liitteellä.

4.1 Palveluseteliluokat

Palvelusetelit on jaettu kolmeen palveluluokkaan vaativuuden mukaisesti.

4.1.1 Palveluluokka 1. erityinen osallisuuden tuki (Vammaispalvelulain 12§ mukainen)

Kodin ulkopuolella tai kodissa tapahtuvaa osallisuutta tukevaa toimintaa, joissa toimintaan osallistumisen lisäksi tuetaan vammaisen henkilön toimijuutta sekä osallisuutta näissä tilanteissa. Erityisellä osallisuuden tuella pyritään kohentamaan vammaisen henkilön elämänlaatua tukemalla aktiivista toimintaa, kokemuksia ja elämyksiä, joita hänen ei ilman erityistä osallisuuden tukea olisi mahdollista kokea. Erityiseen osallisuuden tukeen kuuluva vapaa-ajan toiminta voi tarkoittaa esimerkiksi harrastamista, tapahtumissa käymistä tai muuta vastaavaa tekemistä. Asiakkaan palvelutarpeesta riippuen työntekijä voi olla sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö tai muun soveltuvan tutkinnon suorittanut henkilö tai muutoin osaamisen puolesta tehtävään soveltuva.

4.1.2 Palveluluokka 2. hoiva- ja hoitoapu

Kotiin annettava hoiva ja hoito. Vaikeasti vammaisten lasten perheiden tai aikuisten on mahdollista saada kotiin hoiva- ja hoitoapua, mikäli vammaisen henkilön hoito on erittäin vaativaa, eikä tarpeeseen voida vastata muilla järjestämistavoilla tai ensisijaisilla palveluilla. Tässä palveluluokassa edellytetään vähintään lähihoitajatasoista tutkintoa. Työtehtävissä edellytetään tartuntatautilain 48 §:n mukaista rokotussuojaa sekä tarvittaessa tartuntalain 55 §:n mukainen terveydentilan selvitys tuberkuloosista.

4.1.3 Palveluluokka 3. hoitorinki

Vaativa tai erittäin vaativa hoiva ja hoito. Palveluluokassa edellytetään vähintään lähihoitajan tasoista tutkintoa. Tämä Palveluluokka ei sisällä hengityslaitteen varassa elävän henkilön hoitorinkiä, joka toteutetaan henkilökohtaisella avulla (oma palveluseteli).

Hoitorinkityö on itsenäistä ja vaativaa. Työhön voi sisältyä mm. hengitystukilaitetta tarvitsevan ja/tai trakeostomoidun vammaisen henkilön hoitoa. Työ vaatii sitoutuneisuutta ja tarkkaa perehtymistä hoitotyöhön ja hyvät yhteistyötaidot korostuvat. Hoitoringin tarkoituksena on auttaa jatkuvasti toisen henkilön avun tarpeessa olevaa monivammaista henkilöä tulemaan toimeen ilman laitushoitoa parantamalla hänen toimintakykyään ja antamalla hänelle päivittäisissä toiminnoissa tarvittavaa apua.

Hoitoringillä turvataan välttämätön huolenpito sekä terveys hänen omassa kodissaan järjestettävien hoito- ja hoivapalveluiden avulla.

Työtehtävissä edellytetään tartuntatautilain 48 §:n mukaista rokotussuojaa sopimuskaudella sekä tarvittaessa tartuntalain 55 §:n mukainen terveydentilan selvitys tuberkuloosista.

4.2 Palvelusetelin arvon tarkistaminen

Järjestäjä määrittää palveluseteleiden arvot. Kyseessä on kattohintainen palveluseteli, jota palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan hakeutuessaan palvelusetelituottajaksi. Hyvinvointialue tarkistaa arvot vuosittain ja ilmoittaa mahdollisista muutoksista palvelusetelituottajilleen.

5 MATKAKORVAUSTEN MÄÄRÄYTYMINEN

Kilometrikustannukset sisältyvät palveluntuottajan tuntihintaan siltä osin, kun kyse on palveluntuottajan toimipaikan ja asiakkaan kodin välisistä matkoista. Palvelun myöntämä viranhaltija voi harkintansa perusteella myöntää asiakkaalle matkakorvauksen palvelusetelin yhteydessä korvaamaan palvelusetelituottajan matkakuluja. Kilometrikorvaus voidaan myöntää, mikäli yhden suuntainen matka asiakkaan luokse ylittää 10 kilometriä. Kilometrikorvaus maksetaan 10 kilometriä ylittävältä osalta. Kilometrikorvauksissa lähtöpisteeksi katsotaan asiakkaan asuinkunnan keskusta. Kilometrikorvaus on verohallinnon kulloinkin voimassa olevan korvauksen mukainen.

6 PALVELUN LAATU

Hoiva- ja hoitoavun palvelun on sisällöltään, toteutukseltaan ja laadultaan vastattava sitä, mitä sääntökirjoissa on kirjattu, asiakkaan palvelusuunnitelmassa ja päätöksessä on kirjattu ja mitä erikseen on sovittu.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelu suoritetaan huolellisesti ja laadukkaasti ottaen huomioon asiakkaan yksilölliset tarpeet ja itsemääräämisoikeuden sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (817/2000) mukaisesti. Asiakkaan tulee saada hyvää kohtelua ja hänen turvallisuudestaan ja yksityisyydestään tulee huolehtia. Vastuu laadukkaasta palvelusta on palveluntuottajalla. Palveluntuottajan on huolehdittava, että jokaisen asiakkaan yksilölliset tarpeet otetaan huomioon ja niihin vastataan.

Palveluntuottajan tulee huomioida sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 29 §:n mukainen henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus palvelujen tuottamisessa.

6.1 Palvelun peruutus ja viivästyminen

Asiakkaan tekemä peruutus

Palveluluokassa 1 ja palveluluokassa 2 asiakas voi perua tilatun palvelun maksutta ilmoittamalla peruutuksesta palveluntuottajalle 24 tuntia ennen sovittua palvelua. Pohjois-Savon hyvinvointialue ei maksa näistä perutuista tapahtumista. Myöhemmin peruttu ja peruuttamatta jätetty palvelu katsotaan kokonaan toteutuneeksi ja palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa Pohjois-Savon hyvinvointialuetta sovitun peruutetun kerran täysimääräisesti. Tällöin palveluun varatut tunnit vähennetään asiakkaan palveluseteliltä.

Palveluluokassa 3, jossa hoiva- ja hoitoapu on jatkuvaluonteista ja edellyttää palveluntuottajalta päivittäistä työvuorosuunnittelua asiakkaan poissaolot (esim. sairaalassa olo) korvataan seuraavasti:

1. Poissaolo 1–7 pv: 100 % korvaus (lähtöpäivä on 0. päivä, lähtöpäivän saa laskuttaa 100 %)
2. Poissaolo 8. pv: 0 % korvaus
3. Asiakkaan kuolinpäivä: 100 % korvaus (kuolinpäivää seuraava päivä ei ole laskutettava)
4. Pysyvä muu päättyminen, päättymispäivä: 100 % korvaus, seuraavaa päivää ei laskuteta

Poissaoloksi lasketaan täydet vuorokaudet/työvuorosuunnittelussa sovitut työvuorot.

Mikäli asiakas jättää peruuttamatta palvelun toistuvasti (2 kertaa peräkkäin) ennen määräaikaa, tulee palveluntuottajan olla yhteydessä asiakkaalle nimettyyn omatyöntekijään asiakkaan palvelutarpeen tarkistamista varten. Asiakkaan sairastumisesta tai sairaalahoitoon joutumisesta johtuva palvelun peruminen tulee ilmoittaa palveluntuottajalle välittömästi tai heti, kun se on mahdollista. Pohjois-Savon hyvinvointialue ei maksa asiakkaan äkillisen sairastumisen vuoksi peruuntunutta palvelua.

Palvelun peruutukseksi ei katsota vähäisiä ja asiakkaan sekä palveluntuottajan yhdessä sopimia muutoksia palvelun toteuttamisen paikassa ja aikatauluissa.

Palveluntuottajan tekemä peruutus

Palveluntuottajasta johtuvan käynnin tai hoitokontaktin peruuttamisesta on kuvattu tarkemmin yleisessä sääntökirjassa luvussa 5.1. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa peruutuksesta asiakkaalle palvelusopimuksen mukaisella tavalla.

Palvelusetelituottajasta johtuvasta syystä tuottaja ei voi veloittaa toteutumatta jääneistä palveluista asiakasta tai Pohjois-Savon hyvinvointialuetta.

7 PALVELUIDEN LASKUTUS

Palvelusetelituottajat laskuttavat toteutuneista palveluistaan palvelusetelijärjestelmässä. Hyvinvointialue maksaa palvelusetelijärjestelmään kirjattujen toteutuneiden palveluiden mukaisesti kerran kuussa. Kirjaamisohjeet ja laskutuksen ohje löytyvät hyvinvointialueen internetsivuilta www.pshyvinvointialue.fi/palveluntuottajille.